

THEMA

De Nieuwe Parochie

Hemel en Aarde

Pinksteren in de Nieuwe Parochie

“De eerste christenen legden zich ernstig toe op de leer van de apostelen, bleven trouw aan het gemeenschappelijk leven en ijverig in het breken van het brood en het gebed” (Handelingen 2, 42-27). Door de eeuwen heen herkent de Kerk hierin drie elementen die ook voor de parochies van vandaag van groot belang zijn: de leer van de apostelen, het gemeenschappelijk leven en de eucharistie. Het leven van de eerste christenen is ook voor de nieuwe parochies het ideaal en het model om 'hemel en aarde' te verbinden. In dit katern komen daartoe verschillende initiatieven aan bod die vernieuwing en vitalisering van de geloofsgemeenschap uitdrukken.

Groeien in geloof,
geloven in groei.

Nieuwe Parochie begint bij Pinksteren

“Het beleidsplan geeft aan dat voor parochies en pastores alle vrijblijvendheid is afgelopen.” Dat zegt pastoor Ad Verest, die het fusieproces als een noodzakelijke beproeving en loutering ervaart. Volgens de Eindhovense pastoor van de parochie Heilig Hart van Jezus komt het aan op vertrouwen. “Wiens wil is het uiteindelijk?” stelt hij zich ten vraag en op dat punt komt volgens hem precies het geestelijk leven om de hoek kijken: “Als je dat niet hebt, blijf je steken in structuren en machtsspelletjes”.

“We moeten ons realiseren dat het parochieleven in een woestijnfase is terecht gekomen”, zegt Verest. “In die woestijn moeten we God weer opnieuw vinden. Mijzelf heeft het enorm geholpen te weten dat het de Geest van God was die Jezus in de woestijn dreef. Het was niet zozeer Jezus' eigen plannetje, maar het gebeurde Hem. Op deze manier heb ik geprobeerd te aanvaarden dat het ook de Geest is die onze parochie de woestijn indrijft, waar we de wezenlijke dingen van het parochieleven weer kunnen ontdekken.”

Het fusieproces moet volgens de pastoor allereerst een geestelijke vernieuwing zijn die begint in een gemeenschapsleven waar gebed centraal staat. “Die vernieuwing komt niet door een materiële verandering, bijvoorbeeld door de financiën van een groep parochies bij elkaar te vegen. Daarmee zijn de harten van de mensen nog niet veranderd. Dat kan alleen gebeuren door een ervaring van de Geest, die je in de armoede van je bestaan bij het wezenlijke brengt. Daar is de relatie met God op gebouwd en in deze Geest proberen wij als gemeenschap in het fusieproces te staan.”

Onlangs startte in zijn parochie Lifeteen. Dit tiengroepprogramma is er volgens Verest op gericht dat tieners een levende relatie met Jezus Christus gaan ontdekken: “Dat komt niet zoveel voor. Aangezien zij Christus als levende persoon gaan ontdekken, gaan zij samen ‘één van geest en één van hart’ een gemeenschap vormen. Daarbij ontdekken ze elkaar en hun roeping als gemeenschapsleden en dat kerk-zijn gemeenschap is in plaats van een winkel waar je je religieuze behoefte bevredigt. Lifeteen brengt de Kerkgemeenschap voort en dat is in feite een Pinkstergebeuren. Met Pinksteren ontdekten de leerlingen van Jezus de vruchten van de Geest en dat God in hun gemeenschap werkt en leeft. De officiële ondertitel van Lifeteen

is ook niet voor niets ‘a movement of the Holy Spirit.’ (zie het artikel op pagina 24 en 25)

Een tweede nieuwe initiatief in de parochie is de aanwezigheid van een ‘Pinksterteam’ (foto) dat zich inzet voor onder meer de Alphacursus en de ‘Opnieuw geloven’-cursus. Sinds dit jaar, tussen Pasen en Pinksteren, is daar de ‘Catholic Faith Exploration’-cursus bijgekomen. “Het komt bij ons regelmatig voor dat mensen zich willen laten dopen en toe willen treden tot de katholieke kerk. Met deze cursussen vinden zij aansluiting bij onze gemeenschap. Het Pinksterteam coördineert alle activiteiten van de verschillende charisma's en bewegingen in de parochie.” De Pastoor heeft het team gevraagd voor de voorbereidingen op Pinksteren, het organiseren van een parochiefeest en te helpen bij de geestelijke vernieuwing bij het fusieproces en het ‘missionair zijn’ van de parochie. Pastoor Verest: “Het is wonderlijk mee te maken hoe in deze tijd het aantal mensen dat op onze gemeenschap betrokken is, stijgt. Dat is echt een geschenk!”

Doopvoorbereiding in de Nieuwe Parochie: nieuw initiatief, hetzelfde principe

Anja Dibbets is parochiaan van de nieuwe parochie Maria, Moeder van de Kerk. Vorig jaar fuseerden twaalf kerkdorpjes die voorheen elk hun eigen werkgroepen hadden om alle activiteiten in en om de kerk te organiseren. Daar eenheid in krijgen, is de uitdaging van het pastoraal team.

Een van de initiatieven die hieruit ontstaan is, is een overleg van vertegenwoordigers uit de twaalf doopvoorbereidingswerkgroepen. Inmiddels zijn ze twee maal samengekomen om te inventariseren welke methoden er zijn en wat men van elkaar kan leren. De bedoeling is om een uniforme en werkbare manier te krijgen waarop doopsels in de parochies worden voorbereid en gevierd.

Dibbets: “Waar mensen hun kind ook laten dopen, een doopvoorbereiding en Doopsel moet in principe overal in de parochie hetzelfde zijn.” Omdat de vraag en mogelijkheden per kerk verschillen, zien de voorbereidingen en vieringen er per parochie verschillend uit. Zo constateerde zij dat de ene parochie het liefst gezamenlijke doopvoorbereidingen hield en de andere juist individuele. “Er zijn groepen die het liefst een gespreksvorm voor de doopvoorbereiding gebruiken. Andere maken gebruik van een spelvorm waarbij de onderwerpen en vragen spelenderwijs aan bod komen. Qua vieringen zijn er ook bijzondere tradities in de parochies. Zo worden er in een kerk de namen van de kinderen op een schelpje geschreven en in de kerk opgehangen. Na een jaar kunnen de kinderen die tijdens de ‘schelpjesmis’ komen ophalen. Er zitten heel creatieve ideeën bij waar iedereen iets van opsteekt.” Volgens Dibbets lukt het nooit om alle methodes ‘strak te trekken’, maar is het ook niet de bedoeling dat parochies hun eigenheid verliezen: “We kijken naar de goede dingen die we kunnen samenvoegen. Maar of men nu schelpjes of engeltjes gebruikt, het principe blijft hetzelfde.”

Via het Diocesaan Vormingscentrum volgt de nieuwe doopwerkgroep momenteel de Doopvoorbereidingscursus om zich meer in de rituelen en de achtergronden te verdiepen. “Wij krijgen allerlei vragen uit het veld terwijl wij uiteindelijk ook ‘maar leken zijn’.” Na de cursus wordt de nieuwe opzet van de doopvoorbereiding door een kerngroepje

“We kijken naar de goede dingen die we kunnen samenvoegen. Maar of men nu schelpjes of engeltjes gebruikt, het principe blijft hetzelfde.”

voorgelegd aan het pastorale team. Een van de voorstellen volgens Dibbets is het groeperen van doopavonden: “Het idee is om de parochie te verdelen in vier groepen kerkdorpen die in elkaars buurt liggen. In iedere groep van drie parochies start om de zoveel tijd een traject voor doopvoorbereiding.” Het initiatief wordt in de parochies enthousiast ontvangen volgens haar. “Mensen ervaren bevestiging en inspireren elkaar. Ondanks dat het voor veel mensen een andere manier van werken betekent, zeggen ze: ‘hier kunnen we iets mee’.”

Op weg naar Pinksteren

'Groeien in geloof, geloven in groei'. Dat is de titel van het beleidsplan voor de Nieuwe Parochies. Op weg naar Pinksteren mogen de parochies zich geïnspireerd weten door de eerste christenen door te groeien in verbondenheid met Christus en Zijn Kerk.

IN DE KRACHT VAN DE HEILIGE GEEST

Het boek Handelingen van de Apostelen is een fascinerend boek. Niet voor niets wordt tussen Pasen en Pinksteren in de liturgie uit dit boek gelezen. Het beschrijft het ontstaan van de Kerk en haar groei gedurende ongeveer de eerste dertig jaren van haar bestaan. In het kader van deze Vastenbrief is het de moeite waard de eerste twee hoofdstukken van de Handelingen samen met anderen te lezen. We lezen daar dat Jezus na Zijn dood en verrijzenis gedurende veertig dagen – tot aan Zijn hemelvaart – aan Zijn apostelen verscheen en met hen sprak over het Rijk Gods. Het sterven van Jezus had de leerlingen bang gemaakt en in verwarring gebracht. Maar in de periode tussen de verrijzenis van Jezus en Zijn hemelvaart groeiden hun geloof in Jezus als de Verlosser en het inzicht in Zijn boodschap steeds meer.

Op Pinksteren – en het Griekse woord Pinksteren betekent "de vijftigste dag" – gebeurde er iets heel bijzonders. In de eerste lezing van het Pinksterfeest lezen we: *"De leerlingen werden allen vervuld van de Heilige Geest en begonnen in vreemde talen te spreken, naargelang de Geest hun te vertolken gaf"* (Hand. 2, 4). De Heilige Geest liet de apostelen alles begrijpen wat Jezus tijdens Zijn leven gezegd en gedaan had. Zij werden vervuld van vreugde, moed en enthousiasme. Zij werden vervuld van vurigheid – en het is daarom dat de liturgische kleur op Pinksteren rood is. Spoedig daarna trad Petrus naar voren en getuigde van zijn geloof in de verrezene Christus (Hand. 2, 14 e.v.). Petrus hield als het ware zijn eerste preek. Het was het begin van de verkondiging van het evangelie, die sindsdien alle eeuwen is doorgegaan.

BEGEESTERD EN ENTHOUSIAST

De paastijd, dat wil zeggen de vijftig dagen van Pasen tot en met Pinksteren, is ook voor ons gelovigen van de 21ste eeuw een belangrijke en waardevolle periode. Door deelname aan de eucharistievieringen en persoonlijk gebed, door Bijbellezing en onderlinge gesprekken over het geloof kunnen ook wij gedurende de paastijd groeien in geloof in Jezus Christus en in het verstaan van Zijn boodschap. Zijn er ook in onze Kerk en samenleving niet begeesterde en enthousiaste christenen nodig? Wij hopen en bidden dat wij allen met Pinksteren mogen ervaren dat Gods Geest ook ons wil begeisteren en vurig wil maken. Het geloof van de Kerk kan ons bemoedigen in moeilijke omstandigheden, vooral bij ziekte en dood. Het voorbeeld van de eerste leerlingen kan ons inspireren om in het leven van alledag moedig getuigenis af te leggen van de hoop die we hebben ontvangen!

Uit: Vastenbrief van de Nederlandse bisschoppen 2011
"Kerk van God en Kerk van mensen;
Een vastenbrief ter bemoediging"

Alle Nieuwe Parochie-katernen zijn als PDF-bestand te lezen via de website www.bisdomdenbosch.nl onder de rubriek 'Nieuwe Parochie'. Teksten: Marc de Koning.